

Piaci útmutató a Mongol Köztársaságról

**MAGYAR
KERESKEDELMI
ÉS IPARKAMARA**

2021

Mongólia

Tartalom

Tartalom	2
Alapadatok.....	4
Gazdasági helyzet	5
1. Legfontosabb indikátorok.....	5
2. A külkereskedelem fő jellemzői.....	6
3. Gazdasági helyzet	6
4. További hasznos gazdasági információk.....	7
Kétoldalú kapcsolatok Magyarországgal	8
1. Politikai, államközi kapcsolatok	8
2. Gazdasági, kereskedelmi, befektetési kapcsolatok	10
Jogi, szabályozási környezet.....	10
1. Export Mongóliába	10
2. Import Mongóliából.....	10
3. Vállalatalapítás	10
4. Egyéb.....	12
Vállalatfinanszírozás, üzletfejlesztés	11
1. EXIM országkockázati besorolás	11
2. Helyi fejlesztési bank	12
3. Helyi befektetésösztönzési szervezetek	12
4. Üzletfejlesztés, kamarai hálózat.....	13
Praktikus információk	13
1. Magyar nagykövetség és konzuli hivatal	13
2. Beutazási feltételek.....	14
3. Egészségügyi helyzet.....	15
4. Közbiztonság	16
5. Infrastruktúra, közlekedés.....	16
6. Repülőterek.....	16
7. Banki szolgáltatások elérhetősége	16
8. Egyéb.....	17
Kultúra.....	16

1. Üzleti etikett, tárgyalási szokások	16
2. Fontosabb ünnepek.....	17
3. Vallás, vallási szokások	17
4. Történelmi áttekintés	18
5. További hasznos információk	19

Alapadatok

Hivatalos név: Mongólia

Főváros	Ulánbátor
Államforma	parlamentari köztársaság
Kormányzat	1921-től a rendszerváltásig a Mongol Forradalmi Néppárt volt hatalmon, azóta a Mongol Demokrata Párt és a Forradalmi Néppárt váltja egymást. Jelenleg a Demokrata Párt vezette koalíció van kormányon.
Pénznem	mongol tugrik (MNT) 1,00 MNT=0,11 HUF
Hivatalos nyelv	mongol
Beszélt nyelvek	mongol (90%), türk, orosz
Területe	1 564 116 km ²
Lakossága	3 198 913 (becslés, 2021. július)**
Éves népességszaporulat	0,93% (becslés, 2021)**
Időeltolódás	GMT +8
Etnikai megoszlás	mongol (többségében khalkha) (83,8%), kazah (3,8%), Dorvod (2,6%), Bayad (2%), Buryat-Bouriates (1,4%), Zakhchin (1,2%), egyéb (5%)* (2020, becslés)
Vallások	buddhista (53%), sámánista (2,9%), keresztény (2,2%), muszlimok (3%), egyéb (0,4%), vallás nélküliek (38,6%)*
Nemzeti ünnep	(1921) július 11. (Függetlenség napja, a forradalom napja)**

Forrás:

<http://hu.wikipedia.org/wiki/Mong%C3%B3lia#F.C3.B6ldrajz>

<http://en.wikipedia.org/wiki/Mongolia>

*<http://databank.worldbank.org/data/views/reports/tableview.aspx#>

** <https://www.cia.gov/the-world-factbook/countries/mongolia/>

Mongólia Belső-Ázsiában található köztársaság, északról Oroszország, délről a Kínai Népköztársaság határolja, tengerpartja nincsen. Területének nagy része füves puszta, északon és nyugaton magas hegyekkel, délen a Góbi-sivataggal. Fővárosa Ulánbátor, itt él a népesség egyharmada. Éghajlata száraz, szélsőségesen kontinentális, az éves csapadék mennyisége 200 mm. A januári középhőmérséklet -20 °C, de a mélyebben fekvő területeken elérheti a -50 °C-ot is. Ulánbátort – annak ellenére, hogy egy szélességi fokon fekszik Budapesttel – a Föld leghűvösebb átlaghőmérsékletű fővárosaként tartják számon.

Mongólia legnagyobb közigazgatási egységei az ajmagok. Az ajmagok járásokra, vagyis szumokra oszthatók. A főváros, Ulánbátor önálló közigazgatási egységet képez. Az országban (Ulánbátor kivételével) 21 ajmag és 315 szum található. A 21 ajmag: Arhangaj, Bajanhongor, Bajanölgij, Bulgan, Darhan-Úl, Dornod, Dornogovi, Dundgovi, Dzavhan, Góbi-Altaj, Góbi-Szümber, Hentij, Hovd, Hövszgül, Ömnögovi, Orhon, Övörhangaj, Szelenge, Szühebátor, Töv, Uvsz.

(Forrás: <http://hu.wikipedia.org/wiki/Mong%C3%B3lia>)

Gazdasági helyzet

1. Legfontosabb indikátorok

	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
GDP (milliárd USD)*	10,4	12,3	12,6	12,2	11,7	11,1	11,5	13	13,9	13,1
Egy főre jutó GDP (USD)*	3700	4280	4290	4080	3919	3651	3669	4122	4245	3985
Egy főre jutó GNI (USD)*	2600	3660	4350	4240	3850	3590	3290	3290	3790	3670
GDP növekedési üteme (% év/év)*	17,3	12,3	11,6	7,9	2,4	1,2	5,3	7,2	5,2	-5,3
Ipari termelés növekedési üteme (%)*	8,8	14,8	14,6	12,7	9,9	-0,6	0,7	7,3	4,3	-9,6
Infláció (fogyasztói árak, %)*	8,1	14,3	10,5	12,2	5,8	0,7	4,3	6,8	7,3	5
Exportvolumen (milliárd USD)*	5,5	5,4	4,9	6,4	5,3	5,6	6,8	7,01	7,6	7,5
HDI (Emberi Fejlettségi Index)**	0.711	0.719	0.728	0.733	0.736	0.730	0.729	0.735	0.735	0.737
GCI (Globális Versenyképességi Index)***	99. hely	96. hely	93. hely	107. hely	98. hely	104. hely	101. hely	99. hely	102. hely	nincs adat

Forrás: *<http://data.worldbank.org/country/mongolia>

** <http://hdr.undp.org/en>

***<https://countryeconomy.com/government/global-competitiveness-index/mongolia>

2. A külkereskedelem fő jellemzői

A külkereskedelem fő jellemzői

Exportvolumen	7,012 milliárd USD (2018)
Legfontosabb exportpartnerek	Kína (81%), Svájc (9%) (2019)
Legfontosabb exporttermékek	réz, ruházat, élőállat, állati termékek, kasmír, gyapjú, nyersbőr, folyópát, más színesfémek, szén, nyersolaj
Importvolumen	5,875 milliárd USD (2018)
Legfontosabb importpartnerek	Kína (31%), Oroszország (29%), Japán (10%), Dél-Korea (5%), (2019)
Legfontosabb importtermékek	gépek és berendezések, üzemanyag, autók, élelmiszerek, ipari fogyasztási cikkek, vegyszerek, építőanyagok, cigaretta és dohány,

Forrás: <https://www.cia.gov/the-world-factbook/countries/mongolia/>

3. Gazdasági helyzet

Mongólia ásványkincsekben gazdag ország, így a bányászat szerepének növekedése alakította át hagyományosan a mezőgazdaságtól függő gazdaságát. Mongólia réz-, arany-, szén-, molibdén-, folyópát-, urán-, ón- és volfrám-lelőhelyei felkeltették a külföldi közvetlen befektetők figyelmét is. A világ legnagyobb réz-arany bányáját a Rio Tinto – Ivanhoe – mongol állam konzorcium nyitotta meg 2013-ban.

A Szovjetunióból érkező támogatás a GDP közel egyharmada volt, a Szovjetunió szétesésekor ez szinte egyik napról a másikra eltűnt (1990-ről 1991-re). A következő évben Mongólia gazdasága mély recesszióba került, melynek okai között a politikai tétlenség mellett természeti katasztrófák is szerepeltek, emellett az ország a széleskörű privatizáció és a korábban állami tulajdonban lévő gazdaság miatt is nehéz helyzetbe került. Mongólia 1997-ben csatlakozott a WTO-hoz és arra törekedett, hogy aktívan részt vegyen a regionális gazdasági és kereskedelmi rendszerekben. Gazdasági növekedése 2004 és 2008 között átlagosan 9%-os volt, amely főként a réz magas világpiaci árának volt köszönhető. A 2008-as pénzügyi válság súlyosan érintette az országot, az egész világra jellemző lassú gazdasági növekedés ugyanis jelentősen visszaszorította az exportot, különösen a réz exportját. Ennek eredményeként Mongólia gazdasága 1,3 százalékkal esett vissza 2009-ben, ezért az IMF-fel 236 millió dolláros készenléti hitel-megállapodást írtak alá. Mongólia bankrendszere az erős szabályozásnak és a szorosabb felügyeletnek köszönhetően erősödött, de továbbra is alulfejlett maradt.

2009 októberében a kormányzat egy régóta várt befektetési megállapodást hozott létre, az „Oyu Tolgoi”, egy kombinált külszíni és földalatti bányászati projekt fejlesztése érdekében. Az Oyu Tolgoi fejlesztői és a mongol kormányzat között azonban vita alakult ki, amely rossz hatással volt Mongólia, mint befektetési célpont megítélésére. Ez jelentős mértékben csökkentette a külföldi működő tőke beáramlását, lelassult a gazdasági növekedés, ami végül Norovyn Altankhuyag miniszterelnök 2014 novemberi leváltásához vezetett. A gazdaság 2011 és 2013 között évente több mint 10% -kal nőtt - főként az áruexportnak és a magas a kormányzati kiadásoknak köszönhetően – majd 2014-ben 7,8%-ra, 2015-re a 2% -os szintre esett. A növekedés a 2016 harmadik negyedében tapasztalt 1,6% -os visszaesésről

2017-ben 5,8% -ra, 2018-ban pedig 7,2%-ra nőtt, elsősorban az emelkedő nyersanyagárak miatt.

A jelenlegi kormány a befektetői bizalom helyreállítására és a gazdaság élénkítésére helyezte a hangsúlyt, de a külföldi működő tőke-befektetések visszaesése, a növekvő külső adósság és a jelentős költségvetési hiány komoly gondot okoznak az országnak. Mongólia az IMF-től és számos más nemzetközi hitelezőtől 2017 májusában 5,5 milliárd dolláros pénzügyi segélycsomagot igényelt, amely várhatóan javítja Mongólia hosszú távú költségvetési és gazdasági stabilitását mindaddig, amíg a kormányzat keresztülviszi az elvárt strukturális reformokat, például a kormány mérlegen kívüli kötelezettségeinek konszolidációját és a mongol bankszektor rehabilitációját. (Forrás:

<https://www.cia.gov/the-world-factbook/countries/mongolia/> A fő exporttermékek a szén és a réz, legfőbb exportpiacuk pedig Kína, az import túlnyomó részét pedig az üzemanyagok adják, utóbbiakból jelenleg teljes mértékben Oroszországtól függ Mongólia. Kiemelten fontos Mongóliának a 2016-ban Kínával és az Oroszországi Föderációval aláírt Gazdasági Folyosó program végrehajtása, továbbá a Shanghai Együttműködési szervezetben betöltött szerepe, és hogy az Oroszország és Kína közti gáz- és kőolajvezetékek megépítése Mongólián keresztül haladjon. Az EU-val 2017 decemberében írt alá együttműködési megállapodást (trade related assistance for Mongolia, TRAM), amely három területre összpontosít: a kereskedelempolitikára, a kereskedelem könnyítésére és az export fejlesztésére. Az EU Mongólia harmadik legjelentősebb kereskedelmi partnere.

A lakosság 50 százalékának új lakásra van szüksége, évek óta megoldásra vár egyebek között a vízellátás, a központi fűtés és a csatornázás. Fontos gazdasági célok továbbá:

- Ulánbátor levegőminőségének javítása
- a megújuló energiák szerepének növelése
- infrastruktúra fejlesztése
- feldolgozóipar megteremtése
- Ivóvíz mennyiségének és minőségének javítása

A mongol parlament új befektetési törvénye azonos feltételeket biztosít a mongol és külföldi befektetők számára. Az új szabályozás egyik legfőbb célja az, hogy ne csak Ulánbátor és környéke, hanem a vidék is fejlődjön. A beruházási küszöb a két térségben 10 milliárd, illetve 2 milliárd tugrik (1,3 milliárd, illetve 2,6 milliárd forint).

(Forrás: <http://hu.wikipedia.org/wiki/Mong%C3%B3lia>)

Az Ázsiai Fejlesztési Bank Világbank 2021. áprilisi előrejelzése szerint Mongólia gazdasági növekedése 2021-ben várhatóan 4,8% lesz, a világjárvány miatti, 2020-as -5,3%-os növekedéssel szemben. A mongol Statisztikai Hivatal 2021 első negyedévre vonatkozó gazdasági elemzése szerint Mongólia külkereskedelmi áruforgalma 1,3 milliárd dollárral 3,5 milliárd dollárra nőtt, ami 59%-os növekedést jelent az elmúlt év azonos időszakához képest. Az export 965 millió dollárral nőtt, ami 93,2%-os emelkedés, az import 362 millió dollárral nőtt, ami 31,2% növekedést jelent.

2021 első negyedévében a nehézipar kibocsátása mintegy 497 millió dollárral nőtt, ami 43,9%-os növekedést jelent. A nehéziparon belül, a mongol gazdaság legfontosabb ágazatának számító bányászati szektor kibocsátása 392 millió dollárral nőtt, ami 53,7%-os

fejlődés 2020 azonos időszakához képest. A Nemzeti Statisztikai Hivatal elemzése szerint 2021 első negyedévében az előző év azonos időszakhoz képest az adóbevételek 66%-kal növekedtek, miközben az állami kiadások 48,6%-kal növekedtek. A válságkezelő csomag intézkedéseit az Ázsiai Fejlesztési Bank (ADB) és a Világbank támogatásával hajtják végre. Ezek végrehajtása jelentős nyomást gyakorol az államháztartásra. A kormány 50,8 millió eurót kapott költségvetési támogatásként az Európai Uniótól a foglalkoztatás fellendítése és az államháztartás átláthatóságának javítása érdekében. A folyó fizetési mérleg hiánya 141,6 millió dollárra csökkent január és március között, szemben a tavaly első negyedévi 350,2 millió dolláros hiánnyal. A hiányt elsősorban a bányászat exportjövedelmeinek csökkenése okozta.

A bruttó ipari kibocsátás 63%-kal, az ipar bevételei pedig 129,5%-kal nőttek. A foglalkoztatottak száma 2021 előző negyedévéhez képest 9,6 ezer fővel csökkent, ami 1,4% csökkenést jelent. Mongólia több nemzetközi szervezethez, illetve partnerországhoz fordult segítségért, akik eddig összesen kb. 418,9 millió dollár összegben folyósítottak kölcsönöket és segélyeket, illetve hagyták jóvá azok folyósítását a koronavírus elleni harcban szükséges orvosi eszközök, gyógyszerek beszerzéséhez, valamint az orvosi ellátás fejlesztéséhez. Az Ázsiai Fejlesztési Bank (ADB) 160 millió dollárt (157,5 millió dollár segélyhitel és 2,5 millió dollár vissza nem térítendő támogatás), a Világbank 91 millió dollárt (90 millió dollár kedvezményes- és segélyhitel, illetve 1 millió dollár vissza nem térítendő támogatás), az IMF 99 millió dollár költségvetési támogatást, Kína 700 ezer dollár vissza nem térítendő támogatást, Japán 9,3 millió dolláros kedvezményes hitelt, az EU 50,8 millió dolláros vissza nem térítendő támogatást (2020-2023-ig), az Amerikai Nemzetközi Fejlesztési Ügynökség, UNICEF és WHO pedig 2,5 millió dollár értékben családsegítő projektet valósítottak meg, illetve nyújtottak Mongólia számára.

(Forrás:

http://exporthungary.gov.hu/download/9/db/c2000/Mong%C3%B3lia_20210720.pdf)

4. További hasznos gazdasági információk

Külgazdasági és Külügyminisztérium:

<http://exporthungary.gov.hu/download/1/8f/b2000/Mong%C3%B3lia%20V3.pdf>

Az EXIM honlapja:

<https://exim.hu/kondiciok/orszagkockazatok/exim-altal-minositett-orszagok-listaja>

CIA Factbook: <https://www.cia.gov/the-world-factbook/countries/mongolia/> ENSZ

fejlesztési program, Humán Fejlettségi Index: <http://hdr.undp.org/en/statistics/>

Versenyképességi Index:

<https://countryeconomy.com/government/global-competitiveness-index/mongolia>

A Világbank adatbázisa: <http://www.worldbank.org/en/country/mongolia>

Az ENSZ adatai: <http://data.un.org/CountryProfile.aspx?crName=Mongolia>

Wikipedia: http://en.wikipedia.org/wiki/Economy_of_Mongolia

Az EU Market Access Database elérhetősége:

<http://madb.europa.eu/madb/indexPubli.htm>

Kétoldalú kapcsolatok Magyarországgal

1. Politikai, államközi kapcsolatok

Magyarország Mongóliával 1950. április 28-án vette fel követi szinten a diplomáciai kapcsolatokat, amelyet 1965. augusztus 3-án nagyköveti szintre emeltek. Az ötvenes évek legelején a két ország kölcsönösen megnyitotta egymás fővárosaiban külképviseleteit.

Az aktív együttműködést jelzik a kölcsönös magas szintű látogatások. Kormányközi megállapodást írtak alá a beruházások védelméről és ösztönzéséről, a kettős adóztatás elkerüléséről, a légügyi kapcsolatokról, a vámügyi együttműködésről, a növényvédelemről, szerződést a kulturális, oktatási és tudományos együttműködésről, megállapodást a katasztrófavédelem, az idegenforgalom területén való együttműködésről. Enhszajhan miniszterelnök 1998. januári magyarországi látogatása során került aláírásra a baráti kapcsolatokról és együttműködésről szóló szerződés, amely az 1984-es barátsági és együttműködési szerződés új körülményekhez igazított változata. Mongólia közép-kelet-európai hagyományos partnerkapcsolatai közül elsőként Magyarországgal kezdeményezte ilyen alapszerződés megkötését. Mongólia – gazdasági nehézségei ellenére – 1995-ben elsőnek Magyarországnak fizette vissza adósságát.

A bilaterális kapcsolatokra komoly negatív hatással volt, hogy 2006 elején bezárásra került az ulánbátori magyar nagykövetség. Az akkori mongol kormányfő, Cahiagin Elbegdordzs felajánlotta, hogy országa saját költségén fenntartja az ulánbátori magyar nagykövetséget, mert a kétoldalú kapcsolatokra gazdasági és kulturális szempontból egyaránt „európai kapuként” tekintenek. A bezárás megnehezítette a két ország tudományos akadémiajának együttműködését is. 2014-ben újra megnyílt az ottani magyar nagykövetség is egy modern irodaközpontban. Magyarország növelte a mongol diákoknak biztosított ösztöndíjas helyek számát, Mongólia pedig szorgalmazta, hogy az Eötvös Loránd Tudományegyetemen Mongolisztikai Tanszék jöjjön létre. (Forrás: https://hu.wikipedia.org/wiki/Magyarorsz%C3%A1g_%C3%A9s_Mong%C3%B3lia_kapcsolatai#cite_note-7)

2016. január 24-26 között Orbán Viktor miniszterelnök mongóliai kiutazásához kapcsolódóan magyar-mongol gazdasági fórumra és üzletember-találkozóra került sor Ulánbátorban a Magyar Nemzeti Kereskedőház Zrt. és a Mongol Nemzeti Kereskedelmi és Iparkamara szervezésében. A fórum keretében a Magyar Kereskedelmi és Iparkamara (MKIK) és a Mongol Nemzeti Kereskedelmi és Iparkamara együttműködési megállapodást írt alá, majd üzletember-találkozóra került sor. A miniszterelnöki delegációban részt vett Holbok Sándor, az MKIK Magyar-Mongol Tagozatának elnöke is. A látogatás kapcsán több üzleti megállapodás is született (Magyar Pénzjegynyomda Zrt., Fővárosi Vízművek), valamint sor került a Szonginói Biokombinát kapcsán kötött segélyhitel megállapodás aláírására is.

A két ország között működik Gazdasági Együttműködési Vegyesbizottság is, 2015-ben és 2018-ban ülésezett. A 2018-as találkozón két együttműködési megállapodás került aláírásra, a Szonginói Biokombinát állati oltóanyag üzem kapcsán, illetve a Mecsekérc Zrt. írt alá mongol partnerével.

2. Gazdasági, kereskedelmi, befektetési kapcsolatok

- Magyarország és Mongólia gazdasági együttműködésében számos kiaknázatlan lehetőség van, amelyek kihasználását a két ország hagyományosan jó kapcsolata is elősegítheti.
- Magyarországnak Mongóliával segélyhitel-megállapodása van, amelynek révén a magyar vállalatoknak lehetőségük van bekapcsolódni a mongol fejlesztésekbe. Az Eximbanknál lévő források is a vállalkozások rendelkezésére állnak, emellett az MKIK Magyar-Mongol Tagozata is segíteni tudja a kétoldalú kapcsolatokat. A magyar vállalkozók számára különösen a városfejlesztési projektek területén sok a lehetőség, itt több ágazat is szerephez juthat. 2011-ben a Mongol Kormány elindította a 100 000 lakás megépítésére vonatkozó programját. Jelenleg a főváros 1,6 millió lakosának fele jurtanegyedben lakik, ahol nincs infrastruktúra, telén szénnel fűtenek.
- A mongol parlament új befektetési törvényt fogadott el, amely 2013 novemberében lépett hatályba és azonos feltételeket (ugyanakkora adóteher) biztosít a mongol és külföldi befektetőknek. Az új szabályozás egyik legfőbb célja az volt, hogy ne csak Ulánbátor és környéke, hanem a vidék is fejlődjön. A beruházási küszöb a két térségben 1 milliárd, illetve 2 milliárd tugrik (1,3 milliárd, illetve 2,6 milliárd forint). (Forrás: <https://home.kpmg/xx/en/home/insights/2017/04/mongolia-income-tax.html>)
- Évente 200 mongol diák tanul Magyarországon Stipendium Hungaricum ösztöndíjjal
- Több, mint 3000 mongol állampolgár van Magyarországon munkavállalási céllal
- Céget viszonylag egyszerű bejegyezni, viszont, ha a külföldi alany, akár önálló vállalkozást indít, akár vegyesvállalat egyik tagja lesz, 100 000 USD-t kell befizetnie.
- A hangsúly az erős helyszíni jelenlétén van, ez megvalósulhat önálló, vegyesvállalati formában, de még megbízottan keresztül is.
- A jogi háttér megfelelően szabályozott, áttekinthető, egy-két helyi jellegzetességgel, például egy külföldi munkavállalóra a kkv-knál legalább négy helyi alkalmazottnak kell jutnia. Egyezmény zárja ki a kettős adózást Magyarország esetében.

Hazánk exportja a mongol piacra 2020-ban elérte a 12,3 millió dolláros értéket. Magyarország és Mongólia kereskedelme az utóbbi években a mongol import szempontjából csekély mértékűnek mondható, ugyanis 2020-ban mindössze 63.500 dollár értékű volt. (Forrás: KSH)

- Magyar szempontból perspektivikus ágazatok:
 - Állategészségügy
 - Gyógyszerek és gyógyászati segédeszközök
 - Szennyvíz és hulladékkezelési technológiák
 - Infokommunikáció
 - Környezetvédelem és vízgazdálkodás
 - Mezőgazdaság és élelmiszeripar
 - Alternatív és megújuló energia

A magyar-mongol külkereskedelem áruszerkezete (Millió USD)

Megnevezés	Kivitel				Behozatal				Egyenleg			
	2017	2018	2019	2020	2017	2018	2019	2020	2017	2018	2019	2020
Összesen	9,25	11,5	11,5	12,3	0,113	0,59	0,12	0,063	9,14	10,91	11,38	12,23
Élelmiszer, ital, dohány	0,47	0,77	0,67	0,43	n.a.	n.a.	0,014	0,033	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
Textilipari alapanyagok, textilárak	0,015	0,46	0,21	0,034	0,009	0,54	0,076	0,018	n.a.	n.a.	0,134	0,016
Vegyipari termékek	7,47	8,19	8,22	10,2	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
Gépek és villamossági cikkek	0,42	1,11	0,028	0,014	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
Forrás: KSH												

Jogi, szabályozási környezet

1. Export Mongóliába

Mongóliában az import-áfa és a vámok alól mentesülnek a külföldi befektető cégek berendezési eszközei, az olajbányászati cégek, valamint a kormány által kibocsátott lista szerinti vezető szektorokba tartozó cégek. Kivételt képeznek ez alól az exportorientált termelő cégek.

Ha a cég exportjának több mint 50 százalékát az általa megtermelt termékek előállítására fordítja, mentesül a társasági adó alól az első 3 évben, a következő 3 évben pedig a társasági adó felét kell kifizetnie.

A Mongóliába bevitt áruk után is kezelési költség fizetendő, mely 2745 USD-t tesz ki. Az eljárás díja tartalmazza a dokumentum előkészítési költségét (145 dollár), a vámkezelést és szakmai irányítást (160 dollár), a terminál kezelését (190 dollár), valamint a belföldi szállítást és kezelést (2250 dollár). (Forrás:

<http://www.doingbusiness.org/data/exploreeconomies/mongolia#trading-across-borders>)

2. Import Mongóliából

Mongóliában az általános forgalmi adó 10 százalék. Az adóalap a hozzáadott érték, illetve a telek eladási ára. Mongóliában az exporthoz szükséges eljárásokért díjat számolnak fel, melynek teljes összege 2950 USD, ez tartalmazza a dokumentum előkészítési költségét (110 dollár), a vámkezelést és szakmai irányítást (150 dollár), a terminál kezelését (190 dollár), valamint a belföldi szállítást és kezelést (2500 dollár). (Forrás:

<http://www.doingbusiness.org/data/exploreeconomies/mongolia#trading-across-borders>)

3. Vállalatalapítás

- Bármely külföldi magán-, vagy jogi személy alapíthat vállalatot Mongóliában. Az előírt alaptőke minimum 100.000 USD.
- Külföldi állami tulajdonban lévő jogi személyeknek, szervezeteknek és nemzetközi szervezeteknek (beleértve a leányvállalatokat és harmadik feleket) Mongóliában parlamenti jóváhagyást kell szerezniük a vállalatalapításhoz.

- A külföldi befektetés-szabályozási és regisztrációs szervezetnek (Foreign Investment Regulatory and Registration Department, FIRRD) a Gazdaságfejlesztési Minisztérium (MED) szolgáltat első bírálatot a beérkezett kérelmekről, amely ezt jóváhagyja és ajánlást tesz a Minisztertanácsnak, végül pedig a Parlament dönt az alapítás engedélyezéséről. (Forrás: https://www.state.gov/reports/2019-investment-climate-statements/mongolia_trashed/)
 - A törvény szerint a következő mértékű adók vannak érvényben: a társasági adó 10%, illetve 3.000.000.000 tugrikot meghaladó adóköteles nyereség felett 25%. A munkáltató által fizetendő társadalombiztosítási járulék (bruttó jövedelem után) 11%. Az ingatlanadó 1%, az ingatlan átruházási adó 2%, a kamatadó 10%, a járműadó változó, de minimum 100.000 tugrik. A hozzáadott érték adója (VAT) 10%. A fent említett adófajták összesen 24,6%-os adókulcsot eredményeznek ténylegesen.
 - A 2005. évi adóreformot követően a kkv-k számára 15 százalékos adókulcsot vezettek be, az egyéni vállalkozók számára is ennyi az adó, míg a nagyobb vállalkozásoké 25 százalék.
 - A személyi jövedelemadó 10 százalék.
 - A nagyobb cégek beruházásainak segítésére új intézményt hoztak létre, amely tájékoztatást, tanácsadást, az állam részéről biztosítékokat nyújt.
- (Forrás: <http://www.doingbusiness.org/data/exploreeconomies/mongolia/paying-taxes>)
Mongol Üzleti Tanács weboldala: <http://bcmongolia.org/>

4. Egyéb

- Külföldiek számára megengedett az ingatlanvásárlás, azonban semmilyen földterület tulajdonjoga nem lehet külföldi kezében. Az ingatlan tulajdonosa kap egy tulajdonosi igazolást, ami megegyezik a helyi lakosok számára szükséges igazolással. Ezt az igazolást el is lehet adni, és a bankoknál fedezetként lehet használni, mivel ez a tulajdonosi igazolás a mongol törvények által védett.
Az ingatlanokra vonatkozó adók tekintetében a forgalmi adó vonatkozik a vásárolt ingatlanokra, ami 2%-os, ez az ingatlan értéke után fizetendő. Bérelt ingatlanoknál 10%-os adókulcsot alkalmaznak.
 - Mongóliában a Szellemi Tulajdon Hivatala (Intellectual Property Office) felelős a szellemi tulajdon védelméért. A bejegyzett szellemi tulajdon, amennyiben materiális, a szerző halála után 50 évig érvényes. Immateriális tulajdon esetén azonban nincs időbeli korlátozás. Abban az esetben, ha a szerző álnéven vagy névtelenül jegyeztet be valamit, a kizárólagos jog a szerzőé és a szellemi tulajdon védelme az első bemutatást követő év január 1-től érvényes, 75 évig.
- (Forrás: <https://wipolex.wipo.int/en/legislation/profile/MN>)
- A bányászati törvény szerint Mongóliában nem adnak sem bányászati, sem feltérési jogot olyan személynek, akinek nincs meg hozzá a megfelelő képzettsége. Ezzel megakadályozzák, hogy a tulajdonosok más befektetőket keressenek. (Forrás: https://www.state.gov/reports/2019-investment-climate-statements/mongolia_trashed/)
- Általában a jogról:**
Mongol Üzleti Tanács weboldala: <http://www.bcmongolia.org/en/laws-of-mongolia>
Lexadin.nl, globális jogi kalauz: <http://www.lexadin.nl/wlg/legis/nofr/oeur/lxwemon.htm>

Vállalatfinanszírozás, üzletfejlesztés

1. EXIM országkockázati besorolás

Az Eximbank (Mehib Zrt.) 2021. május 27-től hatályos országkockázati besorolása és a biztosíthatósági szabályok szerint Mongólia az 6-os országkockázati kategóriába esik. Tehát két éves vagy két éven túli törlesztési futamidejű ügyletek vonatkozásában eseti jelleggel biztosítható, ha:

- az ügylet hiteladója vagy biztosíték nyújtója a központi kormányzat, vagy a jegybank, illetve az irányításuk alatt álló minden olyan szervezet, amely a szervezet székhelye szerinti állam joga alapján sem jogi, sem közigazgatási úton nem nyilvánítható fizetéseképtelennek.
- regionális és helyi önkormányzat, illetve az irányításuk alatt álló minden olyan szervezet, amely a szervezet székhelye szerinti állam joga alapján sem jogi, sem közigazgatási úton nem nyilvánítható fizetéseképtelennek
- pénzügyi intézmény a hiteladós vagy biztosíték nyújtója (biztosítéki formák például: a bankgarancia, a bank készfizető kezessége, visszavonhatatlan akkreditív, bank által felülgarantált váltó).
- Azonban a magánszemélyek (ha a hiteladós vagy biztosíték nyújtója olyan magán vagy jogi személy, amely nem minősül szuverénnek, szub-szuverénnek vagy pénzügyi intézménynek csak feltételesen biztosíthatók, a projektek (olyan üzletileg elkülöníthető beruházás, amelynél a tulajdonosok és a külső finanszírozók a befektetett tőkéjük megtérülését, illetve a hitel visszafizetését az adott beruházás pénzáramlásától várják) pedig egyáltalán nem biztosíthatók.

További hasznos információk: <https://exim.hu/kondiciok/orszagkockazatok/exim-altal-minositett-orszagok-listaja> (Az Eximbank negyedévente frissíti a besorolást)

2. Helyi fejlesztési bank

Trade and Development Bank Mongolia (TDBM)

Cím: Juulchinstreet - 7, Bagatoiruu – 12, Chingelteidistrict, Ulaanbaatar, Mongolia

Telefon: +976 19001977

Fax: +976 70161988

E-mail: info@tdbm.mn

Web: <http://www.tdbm.mn/>

3. Helyi befektetésösztönzési szervezetek

Mongol Nemzeti Kereskedelmi és Iparkamara

Cím: MNCCI Building, Mahatma Gandhi street, 1st khoroo, Khan-Uuldistrict, Ulaanbaatar 17011, UB Post - 101011001

Telefon: 976-11-327176

Fax: 976-11-324620

E-mail: chamber@mongolchamber.mn

Web: <https://www.mongolchamber.mn/?locale=en>

Invest Mongolia Agency

Web: <https://www.invest-mongolia.com/>

4. Üzletfejlesztés, kamarai hálózat

A Mongol Nemzeti Kereskedelmi és Iparkamarának 19 fiókja van vidéken, melyek szorosan együttműködnek összesen 40 nemzetközi kereskedelmi kamarával. Ezen kívül a kamara ad otthont a Mongol Nemzeti Választóbizottsági Központnak is. Legfőbb szervei 4 évente kongresszust tartanak, ahol döntenek a tagságokról, valamint szabályokról. (Forrás: <https://www.mongolchamber.mn/?locale=en>)

2013. október 8-án a Magyar Kereskedelmi és Iparkamara és a Mongol Nemzeti Kereskedelmi és Iparkamara együttműködési megállapodást írt alá és megalapították a Magyar Kereskedelmi és Iparkamara Magyar-Mongol Tagozatát, amely az üzleti kapcsolatok bővítését szabta legfontosabb feladatának. 2014 októberében pedig egy egynapos magyar-mongol üzleti fórum került megrendezésre, ahol több mint 60 mongol üzletember és 130 magyar cég képviseltette magát. A Tagozat elnöke Holbok Sándor.

A kamarák közötti együttműködési megállapodást a miniszterelnöki látogatás alkalmával 2016. januárjában megújították.

Praktikus információk

1. Magyar nagykövetség és konzuli hivatal

Magyarország Nagykövetsége Mongóliában

Rendkívüli és meghatalmazott nagykövet: Dr. Obrusánszky Borbála

Nagykövetség címe: J.Sambuu str. 36., BLUEMON Center 6. emelet, Ulánbátor
14200, Mongólia

Telefonszám: +976 7700-5600

Fax: +976 7700-5900

Email: mission.uln@mfa.gov.hu

Külgazdasági attasé: Fülöp Zsigmond

E-mail: zsigmond.fulop@mfa.gov.hu

A Mongol Köztársaság Nagykövetsége Magyarországon

Rendkívüli és meghatalmazott nagykövet: Batbayar Zeneemyadar

1022 Budapest, Bogár utca 14/C.

Telefon/fax: (+36-1) 212-5904

Fax (+36-1) 212-5731

E- mail: mongolemb@t-online.hu

2. Beutazási feltételek

A Magyarországról Mongóliába utazás általában politikai, üzleti, vagy tanulmányi céllal történik. Mongóliából Magyarországra szintén főleg politikai, üzleti, esetleg tanulmányi céllal utaznak. 2016. január 1-jétől a diplomata és szolgálati útlevelek birtokosai kivételével megszűnt a vízummentes beutazás lehetősége, így a rövidtávra beutazó magyar állampolgároknak vízumot kell kérelmezniük Mongólia Magyarországi Nagykövetségén. (Forrás: <http://konzuliszolgalat.kormany.hu/azsia?mongolia>)

Polgári útlevéllel rendelkező magyar állampolgárok Mongóliába csak a tartózkodási célnak megfelelő vízum birtokában léphetnek be. A vízumigényléshez a következők szükségesek: meghívás Mongóliából, útlevél (amely még legalább 6 hónapig érvényes a tervezett tartózkodás után), vízumkérő lap és igazolványkép, vízumdíj (egyszeri ki- és belépés esetén 60 EUR, tranzitvízum 15 dollár), a kiutazási jegy másolata. Diplomáciai vagy hivatalos útlevéllel nem szükséges vízum maximum 30 napig. Az engedélyezett beutazási céllal megegyező tartózkodás tényét a hatóságok ellenőrizhetik a tartózkodás idején. Kereskedelmi szálláshelyen az intézmény gondoskodik a külföldi bejelentéséről. Amennyiben magánszállást vesznek igénybe, a helyi rendőrségen be kell jelentkezni. Külföldiek csak érvényes útlevél birtokában utazhatnak belföldi vonat- és repülőjáratokon. Mongóliában külföldi csak megfelelő célú vízum és munkavállalási engedély birtokában vállalhat munkát. A munkavállalási engedélyt a munkáltatónak kell igényelnie, a munkavállalói vízumot mongol külképviseleten kell kérelmezni. Magyar állampolgároknak célszerű előzetesen és alaposan tájékozódni a tervezett munkavállalás pontos feltételeiről, a munkavégzés körülményeiről. Az utóbbi időben több munkavállaló szembesült azzal, hogy a helyi körülmények és munkafeltételek jelentősen eltértek a meghirdetettektől. A Külügyminisztérium javasolja, hogy a munkavállaló kiutazásáról tájékoztassa a minisztériumot.

(Források: <http://konzuliszolgalat.kormany.hu/azsia?mongolia>; <http://www.budapest.embassy.mn/index.php?moduls=36>)

3. Egészségügyi helyzet

Közegészségügyi téren Mongólia magán viseli a fejlődő országok jellegzetességeit. Gyengén működik az ingyenes orvosi és életmentési rendszer, a külföldieknek az orvosi ellátásért fizetni kell. Európai szintű orvosi ellátás csak nagyon korlátozottan vehető igénybe. A folyóvizek az ország egy részében szennyezettek lehetnek, és a csapvíz közvetlen fogyasztásra nem ajánlott, ajánlott annak felforralása. Palackozott víz általában beszerezhető és veszélyek nélkül fogyasztható.

A terület fejlettségi szintje meghatározza a higiéniai körülményeket is, amelyek a beszerezhető élelmiszerekkel együtt általában szokatlanok lehetnek az európai utazók számára. (Forrás: <http://konzuliszolgalat.kormany.hu/azsia?mongolia>)

Javasolt oltások: kullancs encephalitis elleni védőoltás KE, hastífusz elleni védőoltás, Hepatitis A fertőzés elleni védőoltás, Hepatitis B elleni védőoltás, torokgyík-szamárköhögés-tetanusz (Di-Per-Te) elleni védőoltás, veszettség elleni védőoltás. (Forrás: <http://www.utazaselott.hu/utazas-mongolia.html>)

4. Közbiztonság

A közbiztonság általános helyzete tükrözi azt a tényt, hogy Mongólia nagyon ritkán lakott, fejlődő ország, egymástól nagy távolságban lévő állami intézményekkel. Az ország jelentős területei külföldiek által nem látogatottak, a városokon kívül célszerű helyi kíséreléssel tartózkodni. Külföldiek sérelmére nagy számban elkövetett bűncselekményekről nincs tudomásunk. A helyi szokások és a jogrendszer viszonylagos fejletlensége és folyamatos átalakulása miatt a viták rendezése különösen nehéz lehet külföldiek számára. (Forrás: <http://konzuliszolgalat.kormany.hu/azsia?mongolia>)

5. Infrastruktúra, közlekedés

- Mongólia nagy területű ország, gyenge infrastrukturális fejlettséggel. Az ország jelentős részén a mobiltelefonok sem működnek. Az utak, a szálláshelyek fejlettsége és a kommunikációs lehetőségek ennek megfelelően meghatározzák az utazási és tartózkodási lehetőségeket. A nagyvárosokon kívül általában nagyon nehéz idegen nyelvű tájékoztatást kapni, szóban és írásban egyaránt. A belföldi turizmus folyamatosan fejlődik, azonban az ország egyes körzeteibe nehéz eljutni. (Forrás: <http://konzuliszolgalat.kormany.hu/azsia?mongolia>)
- A városi tömegközlekedés főleg autóbuszokkal bonyolódik, 1987 óta több új trolibuszvonallal is létesült.
- A külföldi kapcsolatot az Oroszország és Kína között közlekedő, Ulánbátort is érintő vasútvonal, illetve az ország egyetlen nemzetközi repülőtere biztosítja. A megyeszékhelyekre rendszeres légi járatok közlekednek. Repülőtere a Dzsingisz Kán nemzetközi repülőtér. (Forrás: <http://hu.wikipedia.org/wiki/Ul%C3%A1nb%C3%A1tor>)
- Bár az elmúlt 10 évben az infrastruktúrára fordított kiadások jelentősen nőttek, az utak kátyúsak, a levegő pedig szennyezett.
- Autóbérlésre a repülőtereken van lehetőség. A következő honlapon összehasonlíthatók a különböző autókölcsönző cégek: <http://mongolia.rentalcargroup.com/hu/>

6. Repülőterek

Nemzetközi repülőtér: Dzsingisz Kán nemzetközi repülőtér (<http://en.airport.mn/>)
Repülőjáratok Budapestről: Moszkván keresztül napi 3 járat közlekedik.

7. Banki szolgáltatások elérhetősége

- Az országban 14 kereskedelmi bank, 195 kisebb, nem pénzügyi intézmény (NBFI), 162 megtakarítási és szövetkezeti hitelintézmény, valamint 17 biztosítótársaság működik. A három legnagyobb kereskedelmi bank a Khan, TDB és a Golomt.
- A Kereskedelmi és Fejlesztési Bank bankautomatái Ulánbátortban, Erdenetben és Darkhanban is megtalálhatók, ezek Visa és MasterCard bankkártyát fogadnak el és szinte minden időben működnek, azonban egy nap maximum 400.000 tugrik vehető fel. A Golomt Banknak nincsenek ATM-jei, mert a legtöbb fiókja 24 órában nyitva tart. Az átlagos bankkártyát, melyeket külföldi bankok bocsátanak ki, általában sehol nem fogadják el.
- A bankkártyák nem használhatóak mindenhol, de egyre szélesebb körben elfogadják őket, főként nagyobb hotelekben és üzletekben. 3%-os használati díjat számolnak fel a

bankkártyás fizetésért. A bankok készpénzfelvételnél Visa esetén nem számítanak fel díjat, MasterCard esetén azonban ez több, mint 4%. (Forrás:

<http://www.lonelyplanet.com/mongolia/practical-information/money-costs>)

- A bankok 19:00-ig tartanak nyitva, Ulánbátorban pedig több helyen 24 órás banki szolgáltatás is található.
- A fontosabb bankfiókok elérhetőségei:

Khan Bank

Cím: Seoul Street-25, PO.BOX-192, Ulaanbaatar-44 Mongolia

Tel: 976-11-332-333

Fax: 976-7011-7023

Web: <https://www.khanbank.com>

TDB-Trade and Development Bank

Cím: Juulchinstreet - 7, Bagatoiruu – 12, Chingelteidistrict, Ulaanbaatar, Mongolia

Tel.: +976 70161977

Fax: +976 70161988

Web: www.tdbm.mn

Email: info@tdbm.mn

Golomt Bank

Cím: Head Office of Golomt bank, Sukhbaatar Square, P.O.Box 22, Ulaanbaatar 15160

Tel:+976 70117676

Fax:+976 11 312 307, 311 958

Web: <http://www.golomtbank.com/>

8. Egyéb

- Mongólia telefonos országhívószáma: 976. Ulánbátor körzetszáma: 1.
- A kormányzati hivatalok általában 09:00-17:00-ig tartanak nyitva, hétfőtől péntekig.
- A legtöbb magán-és az állami tulajdonban lévő vállalkozás 10:00 és 05:00-08:00 között tart nyitva a legtöbb helyen vasárnap is.
- Vidéken a bankok, múzeumok és egyéb létesítmények zárva tartanak valamikor dél és 14:00 között (ebédidő miatt).
- A múzeumok télen csökkentett munkaidővel dolgoznak, és általában egy-két napot zárva tartanak egy héten.

(Forrás: <http://www.lonelyplanet.com/mongolia/work-study-volunteering/work>)

Kultúra

1. Üzleti etikett, tárgyalási szokások

- Tárgyakat, ajándékot, illetve csészét jobb kézzel illik átvenni, illetve nekünk is úgy kell részükre bármit is átadnunk.
- Az időseket nagy tiszteletben tartják, így őket kell először üdvözölni. Nem illik idősebb ember előtt sétálni, vagy hátat fordítani neki.
- A házigazdák gyakran késnek, ez nem a tiszteletlenség jele.

- A mongolok nem úgy tekintenek meg egy formális szerződést, mint más üzleti kultúrákban. Hajlamosak úgy gondolni, hogy ezeket a megállapodásokat meg lehet változtatni, amennyiben megváltoznának a körülmények.
- A mongol üzleti kultúrában jellemző a férfi többség, bár a nők száma folyamatosan növekszik, különösen a külföldi cégeknél.
- A megállapodások megkötésekor kisebb ajándékokat szokás adni, a megállapodás után pedig általában vodkával koccintanak.
- A konferenciateremben illik a vendéglátó felé fordulni.
- A vallási jelképeknek nem illik háttal állni.
- Amikor vodkát ajánlanak fel, a jobb kéz gyűrűs ujját kicsit bele kell mártani, majd egy cseppnyit az ég felé, egyet pedig a földre kell cseppenteni.
- Aki véletlenül rálép a másik lábára, rögtön kezet fog a másikkal.
- Nem szabad tartóoszlopnak támaszkodni.
- Ha belépünk egy mongol házba vagy jurtába, ügyeljünk arra, hogy lábunkkal ne érintsük a küszöböt, mert hitük szerint az a ház szellemének a lakhelye. A felkínált ülőhelyet fogadjuk el. Bárhová is megyünk Mongóliában, vigyünk apró ajándékokat vendéglátóinknak.
- A felkínált ételekből mindenképpen fogyasszunk. Elterjedt mondás Mongóliában, hogy a vendégnek annyit kell ennie, hogy ha hazaér, már ne kelljen újból étkeznie.

(Forrás: <https://www.export.gov/article?id=Mongolia-Business-Customs>)

2. Fontosabb ünnepek

A munkaszüneti napok Mongóliában:

Újév, január 1.

Holdújév vagy *Tsagaan Car*, azaz „fehér hónap” (háromnapos ünnep, változó időpontokban január végén, vagy február elején).

A mongol forradalom ünnepe (*Naadam*) július 11-13-ig.

A Mongol Köztársaság napja, november 26.

(Forrás: <http://www.everyculture.com/Ma-Ni/Mongolia.html>)

Az állami és regionális ünnepek listája országunként az alábbi honlapon elérhető: <https://www.officeholidays.com/countries>

3. Vallás, vallási szokások

Az 2010-es népszámláláskor a 15 éves és idősebb mongolok 53%-a buddhistának, míg 39%-uk nem vallásosnak vallotta magát. Az országban a tibeti buddhizmus felváltotta a sámánizmust.

A lámaizmus (a láma, „a tibeti szerzetesek előjárója” szóból): a buddhizmus tibeti és mongóliai formája. Keverékvallás, a mágikus buddhizmus és a tibeti démontisztelt, illetve a mongol természetisten-tisztelt keveréke. (Forrás:

<http://5mp.eu/web.php?a=nomad&o=sxDT2DhBgR>)

4. Történelmi áttekintés

Mongólia területe már az őskortól lakott volt, az i.e. 3. században hun törzsek hódították meg. A hunok elvándorlása után a mongol terület türk törzsek birtokába került, a 6-8. században a türk kánság része volt, majd a 8. és 9. században az uigur kánsághoz tartozott.

A modern Mongólia története 1206-ban kezdődött. Dzsingisz Kán egyesítette a mongol törzseket és megkezdte katonai hódításait Ázsiában, a Közel-Keleten és Európában. Dzsingisz fiai és örökösei kiterjesztették a királyságot, így a 13. században a mongolok vezették az egyik legnagyobb birodalmat a történelemben. A 14. század közepén belső küzdelmek miatt a birodalom összeomlott, majd a 17. században mandzsu uralom kezdődött (Qing Birodalom). A birodalom szétesése után 1634-től Mongólia fokozatosan mandzsu-kínai uralom alá került és az országban elterjedt a buddhizmus tibeti irányzata. A 250 éves mandzsu elnyomás után 1911-ben Külső-Mongólia Tibettel egy időben függetlenedett Kínától. Tibet és Mongólia ekkor kölcsönös barátsági és szövetségi szerződést kötöttek, de azt sem a nagyhatalmak, sem Kína nem ismerte el. Az oroszországi Nagy Októberi Szocialista Forradalom után 1919-ben Kína megtámadta és elfoglalta Mongóliát. A kínai megszállást követően zűrzavar uralkodott el az országban. Az Ázsiai Lovashadosztály élén Ungern báró 1920-ban betört az országba és az elmozdított Bogdo Kán segítségére sietett. Győzelmeinek köszönhetően elűzték a kínaiakat és 1921. március 13-án rövid időre kikiáltották a független monarchiát. Az Ungern kán néven is elhíresült báró fehérorosz anarchista hadseregét a Vörös Hadsereg megsemmisítette. Ezek után a monarchia pártolói alulmaradtak a Szovjetunió által támogatott mongol kommunistákkal folytatott küzdelmekben, így 1924-ben megalakult a Mongol Népköztársaság, tervgazdasággal és szocialista politikai rendszerrel. A Mongol Népköztársaság szorosan kötődött a Szovjetunióhoz. A mérsékelt politikusok háttérbe szorultak, majd 1936-ban a Mongol Forradalmi Néppárt vezetője, Horlógín Csojbalszan került Mongólia élére.

1936-ban Mongólia kölcsönös segítségnyújtási szerződést kötött a Szovjetunióval, ennek köszönhetően a második világháború elején 1939-ben elhárították Japán támadását a halhingi csatában. 1945-ben a szovjet csapatok Mongóliát használva kiindulópontul Belső-Mongólia területén (amely ma is Kína része) megtámadták a japán csapatokat. A kialakult helyzetet kihasználva Mongólia rákényszerítette a Kínai Népköztársaságot Külső-Mongólia függetlenségének elismerésére, ami egy népszavazás útján meg is történt (melyet a később megalakult Kínai Népköztársaság is elfogadott).

Csojbalszan 1952. január 26-i halála után Jumdzsagín Cedenbal került hatalomra. Cedenbal Hruscsovot követte, aki elítélte Sztálin személyi kultuszát, így Mongóliában is hanyatlott az előző vezető, Csojbalszan népszerűsége. Szakítottak a háborús politikával és megújították nemzetközi kapcsolataikat Észak-Koreával és Kelet-Európával. Mongólia 1961 óta az ENSZ tagja. 1984-ben Cedenbal súlyosan megbetegedett, ezért nyugdíjazták, utódja Dzsambin Batmönh lett.

1989 elején tüntetések kezdődtek, és ahogy a legtöbb kelet-európai országban, itt is a kormány bukásához vezettek a zavargások. A mongol rendszerváltást követően az országban kialakult politikai struktúra jelentős mértékben a nyugati típusú többpártrendszerek mintájára szerveződött, ám számos vonatkozásban eltér ezektől. Ezek egy része azokból a jellegzetes társadalmi körülményekből fakad, melyek a mai Mongóliát jellemzik, mások pedig történelmi háttérűek. Az ország népessége jelenleg két markánsan elkülönülő csoportra oszlik, amelyek életmódja, gondolkodása és ezek következtében politikai aktivitása is jelentősen különbözik. Ugyanakkor a kevesebb, mint hárommillió állampolgárt számláló Mongólia két olyan – gazdasági értelemben, illetve lélekszámát tekintve is – erőfölényben lévő ország, mint Oroszország és Kína közé ékelődött, ami

alapjaiban határozza meg gazdasági mozgásterét. Ugyanakkor az 1989-90-es fordulatot követően kialakult helyzet gyökeresen új politikai struktúrát hozott, amely szintén valami egészen új volt a mongolok számára. Ezekre az okokra is visszavezethető, hogy a mai mongol politikai elit és az ország is gyakran sajátos eszközökkel, néha egymásnak ellentmondó jelképek használatával kénytelen kialakítani az új mongol állam képét. Két nagy párt, a Mongol Demokrata Párt és a Forradalmi Néppárt felváltva kormányoz. Jelenleg a Demokrata Néppárt vezette koalíció van kormányon.

(Forrás: <http://hu.wikipedia.org/wiki/Mong%C3%B3lia#T.C3.B6rt.C3.A9nelem>,
<https://www.invest-mongolia.com/>, <http://en.wikipedia.org/wiki/Mongolia>,
http://en.wikipedia.org/wiki/History_of_Mongolia)

5. További hasznos információk

<http://5mp.eu/web.php?a=nomad&o=sxDT2DhBgR>

Wikipedia: http://en.wikipedia.org/wiki/Culture_of_Mongolia

Általános információk

Wikipedia oldal magyar nyelven: <http://hu.wikipedia.org/wiki/Mong%C3%B3lia>

Wikipedia oldal angol nyelven: <http://en.wikipedia.org/wiki/Mongolia>

CIA Factbook angol nyelven:

<https://www.cia.gov/the-world-factbook/countries/mongolia/> A Világbank adatbázisa angol nyelven: <http://www.worldbank.org/en/country/mongolia>

A Világbank és a Nemzetközi Pénzügyi Társaság „Doing Business” adatbázisa angol nyelven – tudnivalók a vállalatalapításról: <http://www.doingbusiness.org/law-library>

Ulánbátor:

Ulánbátor Police: <http://www.police.gov.mn/>

Erdenet:

Turizmus:

http://www.tripadvisor.com/Tourism-g680701-Erdenet_Orkhon_Province-Vacations.html

Repterek, légitársaságok:

<http://www.prokerala.com/travel/airports/mongolia/>

Mongolian Airlines: <https://www.miat.com/>

Az ország politikájáról:

Wikipedia: http://en.wikipedia.org/wiki/Politics_of_Mongolia

Princeton Egyetem weboldala:

http://www.princeton.edu/~achaney/tmve/wiki100k/docs/Politics_of_Mongolia.html

Az ország földrajzáról:

Wikipedia: http://en.wikipedia.org/wiki/Geography_of_Mongolia

Az ország történelméről:

Wikipedia: http://en.wikipedia.org/wiki/History_of_Mongolia

Historyofmongolia.com: <http://historyofmongolia.com/>

Kézirat lezárva: 2021. augusztus

További információ:

Magyar Kereskedelmi és Iparkamara Nemzetközi Igazgatóság

Telefon: + 36 1 474 5106

E-mail: intdept@mkik.hu